

Pertti Väinämö Hietamies

Elämän laineilla



Hyvät lukijat

Tämän kertomuksen olen halunnut kirjoittaa kaikille suomalaisille, jotka tekivät Suomesta menestystarinan.

Nyt olemme monilla tärkeillä mittareilla maailman kehityksen kärjessä.

Haluan myös muistaa niitä veteraaneja, jotka vielä ovat kanssamme sekä niitä, jotka ovat jo poissa.

Kunnianosoitus heille kaikille!

Tämä tarina kertoo isäni tekemisiä aina Venäjän ajoilta tälle vuosituhannelle. Siihen sattuvat sotaiset ajat, jotka nekin olivat suomalaisille karaisevia ja ne oli käytävä läpi.

Omat kokemukseni osuvat sodanjälkeiseen suurten ikäluokkien aikaan.

Saimme tehdä työtä ja opiskella. Tänään se kantaa hedelmää.

Kansakunnan ahkeruus on ollut tuottavaa.

Maailman ja Euroopan turvallisuus on jatkuvassa muutoksessa.

Eräässä kulttuuriklubissa on perusajatuksena:

Luovuttaa maailma parempana tuleville polville.

Uskon, että nämä edelliset sukupolvet ovat tehneet parhaansa ja onnistuneet siinä.

Parhainta menestystä

Pertti Väinämö Hietamies

Pertti Väinämö Hietamies

ELÄMÄN LAINEILLA

© 2019 Hietamies, Pertti Väinämö

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt,
Saksa

ISBN:978-952-80-0955-9

Sisällysluettelo

1.Elämän laineilla	7
2.Laivaston muistoristillä	8
3.Eeliksen sukutaustaa	13
4 Venäjän aikana	15
5.Suomen itsenäistymisvaihe	20
6. Ruotuväessä	28
7. Eelis Viipurin Merikouluu	33
8. Suomen Joutsenelle	34
9. Matkaan Atlantille	42
10. Albatrossin karma	45
11.Kapkaupunkiin	48
12.Kotiinpäin	51
13.Talvisota	54
14. Jatkosotaan	67
15. Panssarilaiva Ilmarinen	76
16. Suurhyökkäys kesä 1944	86
17. Sotasyllisyys	90
18. Eelis avioon	91
19. Pekka muistelee evakoita	92
20. Sodan jälkeistä perhe-elämää	96
21. Paulin Lappeenrannassa	98

jatkuu...

22. Paasikiven - kekkoasen linja	103
23. Presidentti Kekkonen	105
24. Saimaan kanava	109
25. Eelis Saimaalle	117
26. Neuvostoliiton rajaprojektit	119
27. Pauli projekteissa	128
28. Eelis eläkkeellä	136
29. Suomi kohti uutta vuosisataa	139
30. Suomi uuden vuosisadan haasteissa	143

1. ELÄMÄN LAINEILLA

Tässä kerrotaan Suomen satavuotisen historian todellisiin tapahtumiin perustuvia, isän ja pojan kokemuksiin ja näkemyksiin pohjaavia ajankuvauksia. Eri lähteistä saadut ja lainatut kannanotot ovat laatijoidensa näkemyksiä eikä niiden paikkansapitävyyttä voi vakuuttaa. Tietolähteet on ilmoitettu asian yhteydessä.

Neuvostoliiton ja Suomen välisen YYA-sopimuksen vaikutusta tarkastellaan sotien jälkeisellä ajanjaksolla. Suomalaiset rakentajat saivat sopimuksen puitteissa laajoja rakennusurakoita toteutettavikseen ns. rajaprojekteina. Niistä tuli menestystä. Tämä oli valtioidenvälistä sopimusaikaa. Elettiin suunnitelmataloudessa Neuvostoliiton aikaa ja kyllä sen voi sanoa olleen Suomenkin kehitykselle vahvasti myönteistä. Tässä suomalaisten puolelta oli korkein mahdollinen henkilö asioita edistämässä, tasavallan presidentti.

Tarina lähtökohdat perustuvat kirjoittajan ja isänsä kokemuksiin, muistiinpanoihin sekä aikalaisten haastatteluihin. Kiitokset kirjoittajan Pekka serkulle. Häneltä sain aitoja muistelmakokemuksia mm. evakkotarinoista.

Edellisten sukupolvien uhraukset, aherrus ja rakentaminen huipentuivat Suomen 100 vuoden historian juhlintaan vuonna 2017 itsenäisyyden juhluvuotena. Suomen menestys on ollut ainutlaatuinen.

Tarinan aikaikkuna ulottuu laajemmalle, Ruotsin vallan ajoista Suomen Suurruhtinaskunnan kautta tälle vuosituhannelle. Neuvostoliiton romahdettua Suomi orientoitui länteen. Nyt saamme elää EU:n jäsenenä.

Pitkään ei Suomi elänyt ilman sidonnaisuuksia itään tai länteen. Nykyajan maailmassa tulee olla ryhmittyneenä intressien mukaan. Turvallisuuskysymykset luovat omat paineensa pienelle maalle tukeutua isompiin kokonaisuuksiin.

2. LAIVASTON MUISTORISTILLÄ

Pauli ryhdistäytyy, ottaa lakin päästään ja sytyttää keskittyneenä kynttilän laivaston muistoristillä Naantalin Kuparivuorella itsenäisyyspäivänä 2018.

Pauli vaimoineen on saapunut juuri tänään, itsenäisyyspäivänä, Naantaliin ja samalla vierailumatkalle Turkuun.

Suomi on täyttänyt juuri sata vuottaan itsenäisenä ja sen vaiheissa ovat olleet Paulinkin vanhemmat. Pauli on myös isänmaallinen hengeltään kuten monet suomalaiset, jotka saivat kokea sodanjälkeisen tunnelman joko sodan kestäessä tai jälkimaininkeina vanhempien kautta. Pitkästi tuo vaikutus tuntui ja tuntuu vieläkin. Voi sanoa, että sielun syvyyksissä ja muistoissa. Sodan vaikutukset ovat raskaita, pitkiä sekä syviä.

Pauli on ollut aktiivinen reserviläinen koko työelämänsä ajan. Eläkkeellä ollessa ovat nuo tehtävät jo jääneet takalalle.

Näitä kuvioita on nyt käyty lävitse monin tavoin tuota isänmaan sadan vuoden taivalta juhlista edellisenä itsenäisyyspäivänä. Juhla on ollut hyvä ja vahva asia. Se on yhdistänyt meitä suomalaisia jälleen kerran kuten silloin 100 vuotta sitten.

Suomalaiselle ovat edelleen tärkeitä itsenäinen ja turvallinen kotimaa, joka tarjoaa mahdollisuuden hyvään elämään. Tämän perustan ovat edelliset sukupolvet luoneet meille tämän päivän ihmisille. Tuo historia ei ole ollut aina juhlaa. Pitkät tovit kuluivat sotiessa, vielä

pidemmät sotien jälkiä paikatessa ja korvauksia maksellessa. Kuitenkin nuo vaikeat jaksot ovat koituneet siunaukseksi Suomelle. Teollisuuden oli pieni pakko virittyä ja kehittyä sodan jälkeen uuteen aikaan. Suomalaiset saivat demokratian toimimaan ja yhdessä rakennettiin uutta tulevaisuutta maalle. Koulutus ja teollisuus nousivat aivan uudelle tasolle. Maan politiikkaa ja talouselämää johdettiin viisaasti.

Erittäin tärkeä on muistaa, että rakas naapurimme kohteli kuitenkin Suomea rauhanehdoissa kohtuullisen silkkinen hanskoin. Pian saatiin myönnytyksiä ja lisää maksuaikaa sotakorvauksiinkin. YYA sopimus takasi sitten vahvasti positiivisen kehityksen 90 luvulle saakka. Erityisen suuren kehityspanoksen saivat suomalainen teollisuus ja kauppa yleensä. Kun Neuvostoliitto romahti ja siirtyminen uuteen aikaan tuli ajankohtaiseksi oli suomalainen talous- ja työelämä lamassa pitkän tovin. Siitäkin toivuttiin vuosituhannen loppuun mennessä. Olihan talouselämän ja kauppapolitiikan liberalisoiduttava maailman ja Euroopan tasalle. Nyt sitten Euroopan Unionissa saadaan jatkaa uusia kehitysvaiheita. Euroopan Unionin kehitysvaiheet eivät ole olleet helppoja. Yksimielisyyttä on vaikea löytää. Jäseniä unionissa on napapiiriltä Välimeren kulttuuriin. Maantiede aiheuttaa jo suuria kulttuurin eroavaisuuksia.

Tosiasia on, että jäsenmaiden taloudet ovat parantuneet.

Hintatasot eri jäsenmaissa lähestyvät toisiaan.

Paljon huolta herättää myös velkaantumisvauhti. Pankkisopimukset ja vastuunjako on jatkuvasti ollut esillä. Eikä valmista taida tulla sillä sektorilla.

Komissio on joutunut katsomaan läpi sormien useiden jäsenmaiden velkaantumisastetta. Yhdessä sovittu raami ei ole pitänyt.

Toinen suuri huolenaihe on työllisyys. Euroopan maissa

eletään ns. jälkiteollista aikaa. Piipputeollisuus on taakse jäänyttä aikaa. Automaation ja digitalisaation vaatimukset ohjaavat työn teettämistä kaukomaille, halvemman työvoiman alueille.

Iso kysymys on miten Unioni tulee menestymään maailmanlaajuisessa kisassa. Usa on iso kauppamahti samoin Kiinan suunta. Euroopan Unioni

on jäämässä tappiolle tässä kisassa. Keskinäisillä kaupan ja tullien sopimuksilla vielä lisätään tai säädellään paineita. Yhtenäisyys olisi valttikortti. On keskitettävä voimat vahvaan yhteistyöhön ja tehtävä päätöksiä kaikkien jäsenmaiden eduksi. Nyt vaikuttaisi siltä, että muutamat suuremmat toimivat vain edukseen.

Pauli jäi miettimään jo mittavalta taipaleeltaan kertyneitä muistoja. Hän oli saanut toimia itsekin useissa yhteistyökohteissa projektiasiantuntijana Neuvostoliiton ja jo Venäjänkin aikana.

Nyt on hyvä käydä näitä lävitse kun elämänkokemusta on kertynyt mittavasti. On tullut yhteenvetojen aika. Tuntuu, että nuo menneet ajat ovat olleet hyviä verrattuna nyt meneillään oleviin. Maailma on muuttunut tiedonkulun suhteen paljon nopeammaksi, raaemmaksi. Taloustiedot kulkevat reaaliajassa. Raha ei nuku, sanotaan. Alkaa tuntua siltä, että ihmiset menevät jo aikansa edelle.

Ei taida ihmispoloisen rahkeet kaikkea kestää.

Tässä betonisen muistoristin äärellä ollaan kuin ikuisuusportilla. Jo tuo materiaali ristissä antaa ikuisuuden kuvan, betonihan kovettuu ensimmäiset pari tuhatta vuotta.

Paulin isä Eelis on palvellut sodan ajan raskaat vuodet laivastossa. Palvelua laivastossa kertyi lähes neljä vuotta. Ylimääräiset harjoitukset tulevat sen päälle Lappeenrannan varuskunnassa syksyllä 1939. Kokonaisuudessaan niihin retkiin upposi nuoren Eeliksen elämästä viidettä vuotta. Monet hänen kaatuneista

Elämän laineilla kertoo ytimekkäästi isän ja pojan kokemuksien ja näkemyksien kautta Suomen sadan vuoden historiaa.

Kertomuksen henkilöiden omakohtaiset kokemukset nivoutuvat mielenkiintoisesti historiallisten tapahtumien kulkuun.

Sotatoimien jälkeen päästiin taas normaaliin elämänmenoon.

Presidentti Kekkonen aikakausi ja suuret rajaprojektit työllistivät suomalaisia ja loivat hyvinvointia.

Nousukausi jatkuikin pitkään kunnes itäinen naapurimaa ajatui suureen reformiin. Yhteistyösopimus päättyi ja uusi aika koitti Suomelle. Suomi oli vapaa tukeutumaan läntiseen koalitioon. Kirjan vanhemman päähenkilön, jo edesmenneen Eeliksen, ajatuksia ja kokemuksia välittää tässä kertomuksessa nykyään jo eläkeikään ehtinyt poikansa Pauli. Hän sai olla mukana pitkään sekä Neuvostoliiton, että Venäjän aikaisten yhteistyöprojekti- toteutusorganisaatioissa.

Suomi aloitti uuden vaiheen EU:n jäsenenä. Yhteistyö jatkuu verkottuneena Eurooppalaiseen kuvioon. Suomalaisille tärkeä turvallisuuskysymys ohjaa isoja kuvioita. Idän ja lännen näkymätön muuri on olemassa. Nyt sitä toteutetaan EU:n puolelta kaupallisin keinoin. Itäisellä merialueella ovat tyrskyt edelleen ajankohtaisia kuten jo satojen vuosien ajan on tällä meriosuudella jatkunut. Edelleen pätee sanonta maailma muuttuu - Eskoseni.

